

İKTİSADİ VE EKONOMİK RAPOR-2017

Çarşamba Ticaret Borsası

Bu çalışmamızda kısaca dünya ekonomisinden bahsettikten sonra uluslararası endekslere göre Türkiye'nin durumu incelenmiş, sonrasında Türkiye ekonomisi ana başlıklar altında kayda alındıktan sonra Samsun ili, Çarşamba İlçesi eğitimden sağlığa, dış ticaretten turizme kadar bir çok alanda analiz edilmeye çalışılmıştır.

Yayın
16.7.2018

G R

Bu çalı mamızda kısaca dünya ekonomisinden bahsettikten sonra uluslararası endekslere göre Türkiye'nin durumu incelenmi , sonrasında Türkiye ekonomisi ana ba lıklar altında kayda alındıktan sonra Samsun ili,Çar amba lçesi e itimden sa lı a, dı ticaretten turizme kadar bir çok alanda analiz edilmeye çalı ılmı tır.

DÜNYA EKONOM S

Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) her yıl düzenli olarak yayınladı ı ve 2017 yılı Ekim ayında yayınlanan Dünya Ekonomik Görünümü raporuna göre küresel büyümede yava büyüme tuza ı etkisini sürdürmektedir. 2014 yılında %3.4 büyüyen dünya ekonomisi büyümesi, 2015 yılında %3.2 olarak gerçekleşti mi tir. 2017 yılı büyümesinin ise %3.1 seviyesinde olaca ı tahmin edilmektedir.2017 yılı, Dünya ekonomisi için ilk yarıda yava geçilen ve geçmi ten gelen problemlerle bo u ulan bir yıl olurken, ikinci yarısı gelecek hakkında politik ve ekonomik belirsizliklerin arttı ı, küresel olarak ülkelerin ekonomik tutumlarının yakın zamanda de i ebilece inin öngöröldü ü bir yıl olmu tur.IMF'nin 2017 yılı Ekim ayında yayınlanan "Dünya Ekonomik Görünümü" raporu sonuçlarına göre ki i ba ına dü en gayrisafi yurtiçi hasıla de eri tahminleri daha önceki yıllara benzer olarak ki i ba ına milli geliri en yüksek ülke 57 Bin 294 dolar ile ABD olmu tur. ABD'yi 48 Bin 190 dolar ile Almanya, 46 Bin 294 dolar ile Kanada, 42 Bin 514 dolar ile ngiltere, 42 Bin 384 dolar ile Fransa, 38 Bin 894 dolar ile Japonya ve 36 Bin 451 dolar ile spanya takip etmi tir. SGP'ye göre ki i ba ına milli geliri en dü ük olan ülkeler ise 6 Bin 658 dolar ile Hindistan, 15 Bin 211 dolar ile Brezilya ve 15 Bin 424 dolar ile Çin olmu tur.

Finansal kriz sonrası küresel ekonomideki durgunluk enflasyon oranlarını da etkilemi tir. 2015 yılında tüketici fiyat enflasyonu 2008 krizinden beri en dü ük seviyesini görmü , 2017 yılında ise hafif bir artı göstermi tir. Küresel enflasyon 2017 yılında %2.9 olarak gerçekleşti erek 2015 yılına göre 0.1 puanlık bir artı göstermi tir. Geli mi ülkelerde bu oran 0.5 puanlık bir artı la %0.8 olmu , geli mekte olan ülkelere ise 0.2 puanlık dü ü le %4.5 olarak gerçekleşti mi tir.

Dünya ekonomisindeki durgunluk, küresel dı ticareti de etkilemektedir. 2015 yılında canlanan geli mi ekonomiler 2017'da tekrar yava larken, hız kaybeden geli mekte olan ekonomiler ise toparlanma e ilimi göstermi tir. Toplam küresel büyümenin yava ladı ı 2017 yılında, küresel ticaret de bu yava lamayla birlikte hız kaybetmi tir. 2014 yılında %3.8 büyüyen dı ticaret hacmi, 2015 yılında hızlı bir dü ü le %2.5 büyümü tür. 2017 yılında ise bu oranın %2.3'e gerileyece i tahmin edilmektedir.

ULUSLARARASI ENDEKSLER VE TÜRK YE

Bu bölümde Türkiye statistik Kurumu tarafından yayınlanmı 22 adet seçilmi uluslararası endekse göre Türkiye'nin durumu incelenmi tir. Türkiye; Avrupa 2020 Rekabet Endeksine göre 28 ülke içinde 26'ncı sırada, Özet Yenilik Endeksine göre 36 ülke arasında 32'nci sırada, Lojistik Performans Endeksine göre 160 ülke arasında 34'üncü sırada, Bilgi ve leti im Teknolojileri Geli mi lik Endeksine göre 167 ülke arasında 70'inci sırada, nsani Geli me Endeksine göre 188 ülke arasında 71'inci sırada, Dünya Ekonomik Özgürlük Endeksine göre 159 ülke arasında 90'ıncı sırada bulunmaktadır.

TÜRK YE EKONOM S

Türkiye ekonomisi 2015 yılında küresel ekonomideki belirsizliklere, ana ticaret ortaklarımızdaki durgunluk ve jeopolitik

gerginliklere rağmen, özellikle özel tüketimin desteği ile birçok dünya ülkesinin üzerinde % 6,1 büyüme göstermiştir.

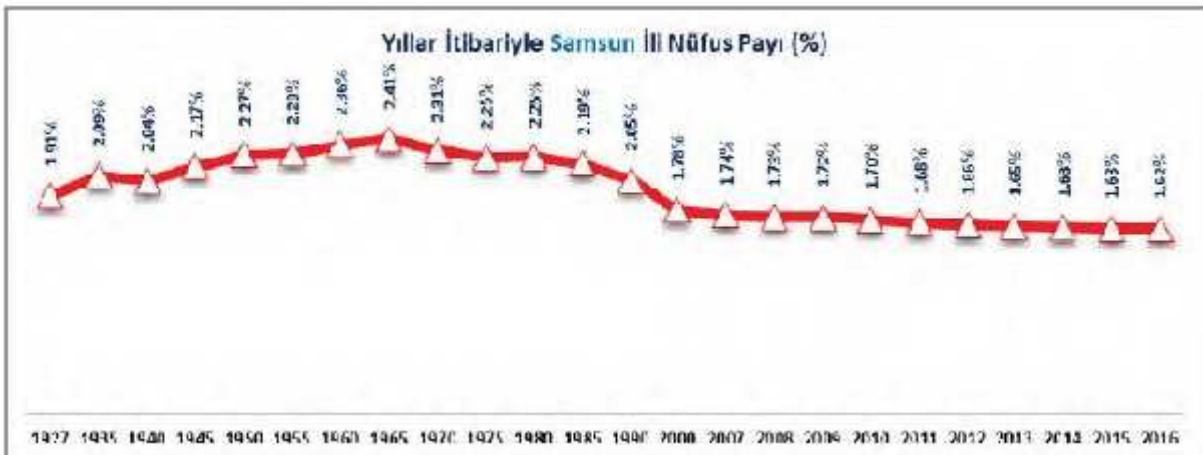
2017 yılında da küresel ekonomideki durgunluk süreci tam olarak aşılamamış, büyüme oranları düşük seyirini korumuştur. Jeopolitik riskler ve siyasi belirsizlikler küresel ekonomiyi olumsuz etkilemeye devam etmiştir. Türkiye ekonomisinde de dünya ekonomisindeki gelişmelere paralel olarak durgunluk devam etmiş, ekonomi büyük ölçüde iç talep kaynaklı olarak vasat bir büyüme göstermiştir. 2017 yılında zincirleme hacim endeksine göre; tarım sektörü %4.1, hizmetler sektörü %0.8 küçülürken, sanayi sektörü %4.5, inşaat sektörü %7.2 büyümüştür. 2014 yılında 12 Bin 112 dolar olan kişi başına milli gelir, 2015 yılında 11 Bin 14 dolara, 2017 yılında da 10 Bin 807 dolara gerilemiştir. 2015 yılında %1.5 azalan dış borç stoku, 2017 yılında %2.1 artışı göstermiştir. Böylece 2015 yılında 396.05 milyar dolar olan brüt dış borç stoku, 2017 yılında 404.18 milyar dolara yükselmiştir.

SAMSUN

Binlerce yıllık tarihi ile birçok medeniyete ev sahipliği yapmış bir şehir olan Samsun halen bölgesinin sosyoekonomik açıdan en büyük kentidir. Karadeniz sahil şeridinin orta bölümünde Yeşilirmak ve Kızılırmak nehirlerinin Karadeniz'e döküldükleri deltalar arasında yer alan Samsun 9,364 Km² yüz ölçümüne sahiptir. Coğrafi konum olarak 40° 50' - 41° 51' kuzey enlemleri, 37° 08' ve 34° 25' doğu boylamları arasındadır. Kuzeyinde Karadeniz'in yer aldığı ilimizin komşuları; doğusunda Ordu, batısında Sinop, güneyinde Tokat ve Amasya, Güney batısında ise Çorum illeridir. Samsun genellikle ılıman bir iklime sahiptir. Ancak sahil şeridi ve iç kesimlerinde iklim iki ayrı özellik gösterir. Aynı gün içerisinde havanın bir kaç kez değiştiği görülmür.

NÜFUS

Türkiye nüfusunun 13 Milyon 648 Bin 270 kişisi olduğu 1927 yılında nüfusu 260 Bin 868 kişisi olarak tespit edilen Samsun, nüfus büyüklüğü açısından 63 il arasında 17'nci sırada yer almaktaydı. Samsun ili 2017 yılsonu itibarıyla 1 Milyon 295 Bin 927 kişilik nüfusu ile 81 il arasında 16'ncı sırada yer almıştır. 2017 yılında Samsun'un nüfusu bir önceki yıla göre 16 Bin 43 kişisi artmıştır. İlin yüzölçümü 9083.39 km² (göller hariç) ile Türkiye yüzölçümünün yaklaşık %1.2'sini oluşturmaktadır. Samsun'da kilometrekareye düşen nüfus 1927 yılında 29 kişisi iken, 2017 yılında 143 kişisine yükselmiştir. 1927 yılında Türkiye'de kilometrekare başına nüfus 18 kişisi iken, 2017 yılında 104 kişisine yükselmiştir. Samsun ilinin nüfus payı sürekli azalmaya başlamıştır. Samsun ilinin nüfus payı 1927-1965 döneminde artmış, 1965 yılından itibaren kesintisiz azalarak 2017 yıl sonunda %1.62'ye kadar gerilemiştir.

Grafik: Çaramba TB

DEMOGRAFİK GÖSTERGELER

2017 yılında Türkiye’de gerçekleşen 1 Milyon 309 Bin 771 adet doğumun 16 Bin 921 adedi Samsun’da gerçekleşmiştir. 2009 yılında %1.47 olan Samsun’un doğum sayısı payı 2017 yılında %1.29 olarak gerçekleşmiştir. Samsun ilinin doğum sayısı payı düşülmüştür.

Türkiye’de 2017 yılında gerçekleşen 422 Bin 135 adet ölümün 8 Bin 427 adedi Samsun ilinde gerçekleşmiştir. 2009 yılında %1.92 olan Samsun’un ölüm sayısı payı 2017 yılında %2.00 olarak gerçekleşmiştir. Samsun’un ölüm sayısı payı artmıştır. 2017 yılında Türkiye’de gerçekleşen 594 Bin 493 adet evliliğin 9 Bin 430 adedi Samsun ilinde gerçekleşmiştir. 2002 yılında evlenme sayısı payı %1.98 olan Samsun’un 2017 yılında payı %1.59 olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında Türkiye’de gerçekleşen 126 Bin 164 adet boşanmanın 1 Bin 794 adedi Samsun ilinde gerçekleşmiştir. 2002 yılında boşanma sayısı payı %1.62 olan Samsun’un 2017 yılında payı %1.42 olarak gerçekleşmiştir.

EKONOMİK YAPI

Samsun, ekonomisi ve nüfusu ile Karadeniz Bölgesi’nin halen en büyük kentidir. Karadeniz havzasında önemli bir coğrafi konuma sahip olan Samsun, deniz, kara, hava ve demiryolu ulaşım imkânları ile büyük potansiyele sahiptir. Şehirde kamuya ait sanayi tesisleri ile bağımlı sanayileme süreci 1980 sonrası dönemde Organize Sanayi Bölgelerinin kurulması ve özel sektör yatırımları ile devam etmektedir. Samsun ilinde dördünde üretim faaliyetleri devam etmekte olan, biri tahsis amaçlı diğeri de kuruluş amaçlı toplam 6 adet Organize Sanayi Bölgesi mevcuttur. Bafra ve Çaramba ovalarında yetiştirilen ürünler öncelikle bölge ihtiyacını gidermekle birlikte, yurdun dört bir yanına da pazarlanmaktadır. Tarım ürünlerinin ihracat imkânları şehrin ekonomisine ciddi katkı sağlayacak potansiyele sahiptir. Samsun’da yapılan hayvancılık ailelerin kendisini geçindirmesine yönelik olmakla birlikte gelişmeye müsait ve yatırım yapılabilir bir alandır. Turizmin Samsun ekonomisindeki payı az olmakla birlikte il merkezinde olduğu gibi ilçe ve köylerde de gezilip görülmeye değer çok sayıda tarihi ve turistik yerler mevcuttur.

Grafik: Çaramba TB

GELİMLİK

Samsun, İllerin sosyo-ekonomik gelişim sıralaması araştırması (1996) raporunda (eksi) -0.04224 olan gelişim endeksi ile 76 il arasında 35’inci sırada yer almıştır. Samsun ili, Devlet Planlama Teşkilatının hazırladığı “İllerin ve Bölgelerin Sosyo-ekonomik Gelişim Sıralaması Araştırması (2003)” raporuna göre Sosyo-Ekonomik Gelişim Sıralamasında (81 il içinde) (artı) +0.08791 olan endeksi ile 32’inci sırada yer almıştır.

İllerin ve Bölgelerin Sosyo-ekonomik Gelişimlik Sıralaması Araştırması (2003) raporunda 32'inci sırada yer almış olan Samsun, 2011 Yılı sosyo-ekonomik gelişimlik endeksi çalışmasında 81 il arasında bir sıra gerileyerek 33'üncü sırada yer almıştır.

SANAYİ

Samsun ilinin coğrafi konumu ve yapısı sanayi yatırımları için diğer Karadeniz illerine göre daha avantajlı durumdadır. Diğer bu özelliği başta bakır, gübre ve sigara fabrikaları olmak üzere büyük sanayi işletmelerinin bölgede kurulmasına zemin hazırlamıştır. Diğer kamuya ait sanayi tesisleri ile başlayan sanayileşme süreci 1980 sonrası dönemde Organize Sanayi Bölgelerinin kurulması ve özel sektör yatırımları ile devam etmektedir. 2015 yılında Samsun'da tüketilen elektriğin %42.55'i Sanayi işletmeleri tarafından tüketilmiş, Türkiye'de ise elektriğin %47.64'ü sanayi işletmeleri tarafından tüketilmiştir.

ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ

İlimizde Merkez Organize Sanayi Bölgesi, Kavak Organize Sanayi Bölgesi, Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi, Bafra Karma&Medikal İhtisas Organize Sanayi Bölgesi, tahsis aşamasına kadar gelen Havza Tarımsal Ürün İşleme ve Tarım Makinaları İhtisas Organize Sanayi Bölgesi ve kuruluş aşamasındaki Çarşamba Organize Sanayi Bölgesi olmak üzere toplam 6 adet Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır. Samsun Merkez Organize Sanayi Bölgesinde boş parsel bulunmamaktadır. Kavak Organize Sanayi Bölgesinde parsellerin tahsisi devam etmektedir. Bafra Organize Sanayi Bölgesinin unvanı 08.06.2017 tarihinde Samsun-Bafra Karma ve Medikal İhtisas Organize Sanayi Bölgesi şeklinde değiştirilmiştir. Bafra Organize Sanayi Bölgesinde yatırımcılar için arsa tahsisleri devam etmektedir. Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesinde boş parsel bulunmamaktadır. Havza Tarımsal Ürün İşleme ve Tarım Makinaları İhtisas Organize Sanayi Bölgesinde arsa tahsis aşamasına kadar gelinmiştir. Çarşamba Organize Sanayi Bölgesinin kuruluş çalışmaları hızla devam etmektedir. Samsun'da Üretim ve Harcattın büyük bir kısmı başta Merkez Organize Sanayi Bölgesinde olmak üzere Organize Sanayi Bölgelerinde gerçekleştirilmektedir. Samsun Merkez Organize Sanayi Bölgesinde üretimde olan 76 işletme yerinde 5 Bin 36 kişi istihdam edilmekte, Kavak Organize Sanayi Bölgesinde üretimde olan 25 işletme yerinde 721 kişi istihdam edilmekte, Bafra Organize Sanayi Bölgesinde üretimde olan 22 işletme yerinde 600 kişi istihdam edilmekte, Samsun Gıda Organize Sanayi Bölgesinde üretimde olan 14 işletme yerinde 195 kişi istihdam edilmektedir. İl genelindeki Organize Sanayi Bölgelerinde üretimde olan 137 işletmede toplam 6 Bin 552 kişi istihdam edilmektedir.

Grafik: Çarşamba TB

KÜÇÜK SANAYİ SİTELERİ

Samsun ilinde Nisan 2017 itibarıyla toplam 15 adet küçük sanayi sitesi mevcut olup bu sanayi sitelerinde toplam 7 Bin 817 adet işyeri yerinde 22 bin 445 kişi çalışmaktadır. Tekkeköy ilçesinde 3 adet, Canik ilçesinde 2 adet, Çaramba ilçesinde 1 adet, Bafra ilçesinde 2 adet, Terme ilçesinde 1 adet, Ondokuzmayıs ilçesinde 1 adet, Alaçam ilçesinde 1 adet, Vezirköprü ilçesinde 1 adet, Havza ilçesinde 2 adet ve Ladik ilçesinde 1 adet küçük sanayi sitesi mevcuttur.

TÜRKİYE'NİN EN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULU

Samsun Sanayi Odası'nın yaptığı anketin Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşu anketine göre 2017 yılında ankete katılan ilk 500 sanayici arasında 5 adet, ikinci 500 sanayici arasında da 5 adet Samsun firması girmiştir. Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşu anketine göre ilk bin sanayici arasında 2005 yılında %0.70 pay ile toplam 7 adet Samsun firması girmişken 2017 yılında %1.00 pay ile 10 adet Samsun firması girmiştir.

SAMSUN SERBEST BÖLGESİ

Samsun Serbest Bölgesi Samsun Liman sahası içinde 20 Mart 1998 tarihinde Resmi açılışı yapılarak hizmete girmiştir. Samsun Serbest Bölgesinin yer ve sınırları 27 Kasım 1995 tarih ve 95/7523 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenmiş ve 73.150 m²'lik bir alanda TCDD'den devralınmak suretiyle kurulmuştur. Samsun Serbest Bölgesinin toplam ticaret hacmi 2015 yılında 120 Milyon 919 Bin 752 dolar iken bu rakam 2017 yılında 80 Milyon 897 bin 235 dolar olarak gerçekleşmiştir. 2002-2017 döneminde Samsun Serbest bölgesinin toplam ticaret hacmi %579.4 oranında artmıştır. Samsun Serbest bölgesinin 2017 yılında bir önceki yıla göre toplam ticaret hacmi %33.1 oranında azalmıştır. 2017 yılında Samsun Serbest Bölgesi toplam ticaretinin %12.46'sı bölgeden yurtdışına, %44.13'ü bölgeden Türkiye'ye, %4.09'u Türkiye'den bölgeye, %39.32'si yurtdışından bölgeye girmiş olarak gerçekleşmiştir.

Grafik:Çaramba TB

SİMA MÜLK YETİ HAKKI

2017 yılında Samsun'dan 611 adet Marka başvurusu, 22 adet Patent başvurusu, 31 adet Faydalı Model başvurusu, 61 adet (tasarım) Endüstriyel Tasarım başvurusu yapılmıştır. Samsun ilinin 6 adet tescilli coğrafî işaretleri bulunmaktadır. "Bafra Pidesi" (18.11.2009), "Terme Pidesi" (02.03.2010), "Çaramba Pidesi" (01.15.2017), "Samsun Kaz Tiriti" (27.12.2011), "Samsun Simidi" (09.09.2013), "Bafra Zembili" (23.03.2017) Samsun ilinin Tescilli Coğrafî işaretleridir.

HRACAT

2017 yılında Türkiye'de 66 Bin 953 firma toplam 142 milyar 544 milyon 457 bin dolar (\$) ihracat gerçekleştirmiştir. Türkiye'de 2017 yılında bir önceki yıla göre ihracat tutarı %0.90 oranında azalmış, ihracatçı firma sayısı %2.84 oranında artmış, firma başına ihracat tutarı %3.64 oranında azalmıştır.

2017 yılında Samsun'da yerle ik 247 firma toplam 358 Milyon 688 Bin dolar (\$) ihracat gerçekle tirmi tir. Samsun 2017 yılı ihracat tutarı rakamına göre 26'ncı sıradadır. 2017 yılında bir önceki yıla göre Samsun'da ihracat tutarı %9.98 oranında azalmı , ihracatçı firma sayısı %1.98 oranında azalmı , firma ba ına ihracat tutarı %8.15 oranında azalmı tir.

Grafik:Çar amba TB

THALAT

2017 yılında Türkiye'de 68 Bin 635 firma toplam 198 milyar 617 milyon 392 bin dolar (\$) ithalat gerçekle tirmi tir. Türkiye'de 2017 yılında bir önceki yıla göre ithalat tutarı %4.2 oranında azalmı , ithalatçı firma sayısı %1.1 oranında azalmı , firma ba ına ithalat tutarı %3.1 oranında azalmı tir. 2017 yılında Samsun'da yerle ik 271 firma toplam 580 Milyon 733 Bin dolar (\$) ithalat gerçekle tirmi tir. Samsun 2017 yılı ithalat tutarı rakamına göre 21'inci sıradadır.Samsun'un 2002 yılında %0.17 olan ithalat tutar payı 2017 yılında %0.29 olarak gerçekle mi tir. Samsun'un 2002 yılında 138 olan ithalatçı firma sayısı %96.4 artı la 2017 yılında 271 olmu tur. Samsun'un 2002 yılında 648 Bin 119 ABD doları olan firma ba ına ithalat tutarı %230.6 artarak 2017 yılında 2 milyon 142 bin 928 ABD doları olarak gerçekle mi tir.Samsun'un 2002 yılında 89 milyon 440 bin ABD doları olan toplam ithalatı %549.3 oranında artarak 2017 yılında 580 milyon 733 bin ABD doları olarak gerçekle mi tir.

Grafik:Çar amba TB

SAMSUN GÜMRÜK MÜDÜRLÜ Ü LEMLER

Samsun Gümrük Müdürlü ünçe yapılan toplam ihracat i lemi 2002 yılında 330 milyon 398 bin dolar iken 2017 yılında 837 milyon 479 bin dolar olarak gerçekle mi tir. Samsun Gümrük Müdürlü ü'nün ihracat i lem payı 2002 yılında %0.92 iken 2017 yılında %0.59 olarak gerçekle mi tir. Samsun Gümrük Müdürlü ü'nün ihracat i lem payında 2013 yılından sonra belirgin bir gerileme görölmektedir.

2002-2017 döneminde Samsun Gümrük Müdürlü ünün hracat lem hacmi %153.5 oranında artarken Türkiye'nin ihracatı %295.3 oranında artmıştır. 2017 yılında bir önceki yıla göre Samsun Gümrük Müdürlü ünün hracat lem hacmi %17.7 oranında azalırken Türkiye'nin ihracatı %0.9 oranında azalmıştır. Samsun Gümrük Müdürlü ünün önce 2002 yılında 413 milyon 809 bin dolar ithalat i lemi yapılmışken 2017 yılında 1 milyar 760 milyon 661 bin dolar ithalat i lemi yapılmıştır. Samsun Gümrük Müdürlü ünün ithalat i lem payı 2002 yılında %0.80 iken bu rakam 2017 yılında %0.89 olarak gerçekleşmiştir.

BANKACILIK

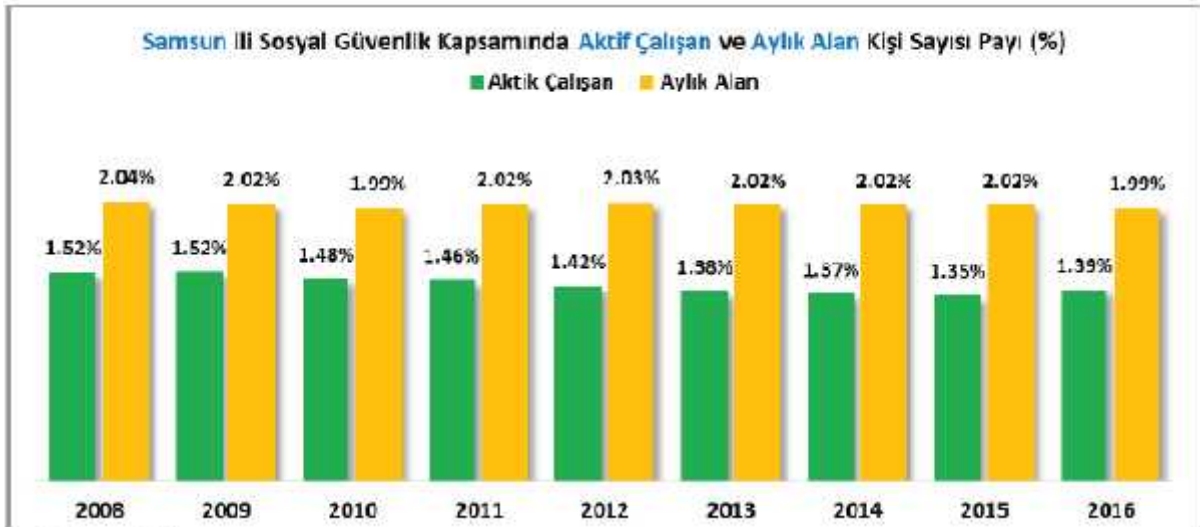
Samsun'da 31.12.2017 tarihi itibarıyla 19 bankanın toplam 142 adet şubesi bulunmaktadır. 2017 yılsonu itibarıyla Türkiye'de toplam 10 Bin 701 adet banka şubesi mevcuttur. Türkiye'de Katılım Bankaları Birli inin 6.6.2017 tarihli raporuna göre toplam 1005 adet katılım bankası şubesi bulunmaktadır. Samsun'da 4 katılım bankasının toplam 10 adet şubesi bulunmaktadır. Samsun'un katılım bankası şube sayısı payı %1.00 kadardır. 31.12.2017 tarihi itibarıyla Samsun toplam 142 adet banka şubesi ile %1.3 paya, 53 adet kamusal sermayeli banka şubesi ile %1.45 paya, 53 adet özel sermayeli banka şubesi ile %1.29 paya, 35 adet Türkiye'de kurulmuş yabancı banka şubesi ile %1.21 paya sahiptir.

SİZLİK

Samsun'da işsizlik oranı 2008 yılında %7.8 iken 2013 yılında %6.6 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'de işsizlik oranı 2008 yılında %11.0 iken 2013 yılında %9.7 olarak gerçekleşmiştir. Samsun'da iş gücüne katılım oranı 2008 yılında %56.6 iken 2013 yılında %50.5 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'de iş gücüne katılım oranı 2008 yılında %46.9 iken 2013 yılında %50.8 olarak gerçekleşmiştir. Samsun'da istihdam oranı 2008 yılında %52.2 iken 2013 yılında %47.2 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'de istihdam oranı 2008 yılında %41.7 iken 2012 yılında %45.9 olarak gerçekleşmiştir.

ÖNCELİKLER VE AMKALTES GÖSTERGELERİ

Samsun'un Aralık 2017 itibarıyla öncelikli yaş am göstergeleri incelendiğinde; Toplam Sosyal Güvenlik kapsamı kişi sayısı bakımından %1.60 pay ile 16'ncı sırada, Toplam Sosyal Güvenlik kapsamı dışında kalan nüfus bakımından %2.53 pay ile 7'nci sırada, Sosyal Güvenlik Kapsamında Aktif Çalışan Kişi Sayısına göre %1.39 pay ile toplam nüfus payının çok altında ve 17'nci sırada Sosyal Güvenlik Kapsamında aylık Alan Kişi Sayısına göre %1.99 pay ile toplam nüfus payının çok üzerinde ve 11'inci sırada olduğu görülecektir. Aralık 2017 itibarıyla Samsun ilinde Sosyal Güvenlik kapsamı dışında kalan nüfus 46 Bin 62 kişidir, Sosyal Güvenlik Kapsamında Aktif Çalışan Kişi Sayısı 294 Bin 744 kişidir, Sosyal Güvenlik Kapsamında aylık Alan Kişi Sayısı 234 Bin 424 kişidir.

Grafik Çaramba TB

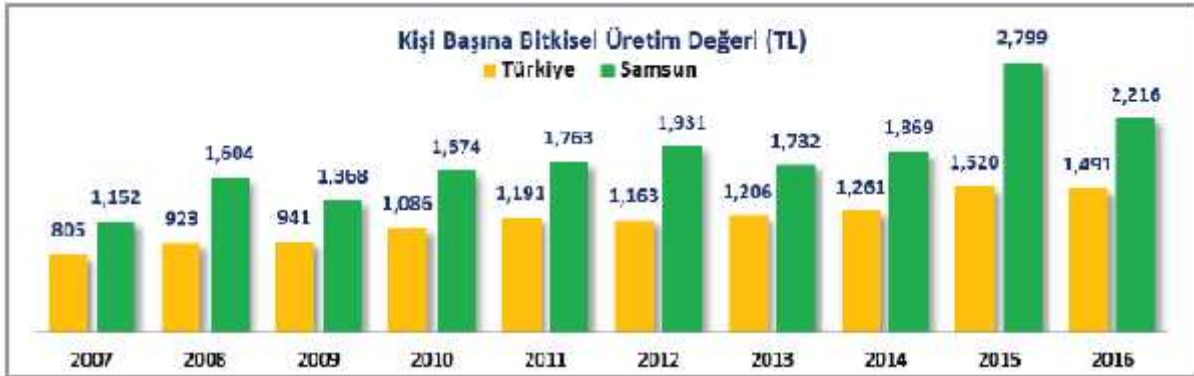
Samsun'da 2008 yılında %79.46 olan Sosyal güvenlik kapsamının toplam il nüfusuna oranının 2017 yılında %85.57 olarak gerçekleştiği, 2008 yılında %18.90 olan Sosyal güvenlik kapsamındaki aktif çalışanların toplam il nüfusuna oranının 2017 yılında %22.74 olarak gerçekleştiği, 2008 yılında %14.51 olan Sosyal güvenlik kapsamındaki emeklilerin toplam il nüfusuna oranının 2017 yılında %18.09 olarak gerçekleştiği, 2008 yılında %46.04 olan Sosyal Güvenlik Kapsamındaki bakmakla yükümlü tutulanların oranının 2017 yılında %44.74 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

KAZALARI

2002 yılında toplam 16 adet iş kazası sonucu ölüm sayısı ile %1.83 paya sahip olan Samsun ilinin 2015 yılında toplam 15 adet iş kazası sonucu ölüm sayısı ile payı %1.20 olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında Samsun'da meydana gelen 15 adet iş kazası ölümünün 14'ü erkek, 1 tanesi kadın çalışandır. Türkiye'de 2015 yılında meydana gelen Bin 252 iş kazası sonucu ölümün 33 adedi kadın çalışandır. 2002-2015 döneminde toplam iş kazası sonucu ölüm sayısı Türkiye'de %43.6 oranında artarken, Samsun'da %6.3 oranında azalmıştır. 2015 yılında bir önceki yıla göre toplam iş kazası sonucu ölüm sayısı Türkiye'de %23.1 oranında azalırken, Samsun'da %50.0 oranında artmıştır.

TARIM

Samsun 2002 yılında 341 Bin 453 hektar toplam işlenen tarım alanına sahipken 2017 yılında bu rakam 280 Bin 788 hektara gerilemiştir. 2002-2017 döneminde toplam işlenen tarım alanı Türkiye'de %14.5 oranında azalırken Samsun'da %17.8 oranında azalmıştır. 2017 yılında toplam işlenen tarım alanı bir önceki yıla göre Türkiye'de %1.0 oranında azalırken, Samsun ilinde %0.1 oranında azalmıştır. Samsun ilinin bitkisel üretim değeri 2002 yılında 913 Milyon 694 Bin TL iken 2017 yılında 2 Milyar 872 Milyon 216 Bin TL olarak gerçekleşmiştir, canlı hayvanlar değeri 2002 yılında 196 Milyon 349 Bin TL iken 2017 yılında 1 Milyar 335 Milyon 895 Bin TL olarak gerçekleşmiştir, hayvansal ürünler değeri 2002 yılında 196 Milyon 817 Bin TL iken 2017 yılında 387 Milyon 681 Bin TL olarak gerçekleşmiştir. Samsun'un 2002 yılında %2.83 olan bitkisel üretim değeri payı 2017 yılında %2.41, 2002 yılında %1.88 olan canlı hayvanlar değeri payı 2017 yılında %1.49, 2002 yılında %2.09 olan hayvansal ürünler değeri payı 2017 yılında %0.62 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik: Çaramba TB

Samsun'un 2002 yılında %2.79 olan inek sütü üretim payı 2017 yılında %1.68 olarak gerçekleşmiştir, 2002 yılında %12.81 olan manda sütü üretim payı 2017 yılında %13.92 olarak gerçekleşmiştir, 2002 yılında %0.77 olan koyun sütü üretim payı 2017 yılında %0.71 olarak gerçekleşmiştir, 2002 yılında %0.23 olan keçi sütü payı 2017 yılında %0.21 olarak gerçekleşmiştir, 2002 yılında %2.17 olan bal üretim payı 2017 yılında %0.96 olarak gerçekleşmiştir.

ORMAN VARLIĞI

2012 yılında toplam orman alanı payı %1.79 olan Samsun ilinin 2015 yılında payı %1.74 olarak gerçekleşmiştir. Samsun 2015 yılı itibarıyla toplam 388,821 hektar orman alanı ile

%1.74 paya, 317,653 hektarlık normal orman alanı ile %2.50 paya,71,168 hektar bo luklu kapalı orman alanı ile %0.74 paya sahiptir.

ULA TIRMA

Samsun kara, deniz, hava ve demir yolları eklinde her türlü ula ım imkânını sunan ve Karadeniz Bölgesini iç ve batı Anadolu'ya ba layan önemli bir ula ım merkezidir. Samsun uluslararası hava alanının tamamlanması ile ula ım konusunda çok önemli bir merkez haline gelmiştir. İlimiz karayolu ile Samsun-Ankara, Samsun-Amasya-Tokat, Samsun- stanbul, Samsun-Trabzon-Rize istikametleri ile yurdun her yönüne da ılım imkânına sahiptir. Samsun'da 2015 yılı itibariyle 796 km il ve devlet yolu, 148 km demiryolu bulunmaktadır. Samsun ilinin 2002 yılında demiryolu payı %1.72 oranında iken 2015 yılında %1.46 olarak gerçekleşmiştir, 2002 yılında %1.26 olan il ve devlet yolu payı 2015 yılında %1.24 olarak gerçekleşmiştir. Samsun'da otoyol bulunmamaktadır. Samsun ili 2017 yılında trafik kazası sayısı bakımından 3 Bin 668 kaza ve %1.98 pay ile 16'ncı sırada, trafik kazalarında hayatını kaybeden insan sayısı bakımından 152 ki i ve %2.08 pay ile 14'üncü sırada, trafik kazalarında yaralı sayısı bakımından da 6 Bin 124 yaralı ve %2.02 pay ile 16'ncı sırada yer almaktadır. Samsun, 2017 sonu itibariyle bin ki i ba ına özel otomobil sayısı bakımından 117 araç ile Türkiye ortalaması olan 142 aracın epey altında ve 47'nci sırada bulunmaktadır.

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI

Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı, 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kurulması, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun çerçevesinde "Kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma planı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak" amacıyla, 10.11.2008 tarih ve 2008/14306 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla kurulmuş bir kamu kurumudur. Merkezi Samsun'da yer alan Ajansımız bugün Amasya, Çorum, Samsun ve Tokat illerinde bulunan Yatırım Destek Ofisleri ile bölgesine hizmet etmektedir.

TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU

Kırsal kalkınma; tarım sektörünün sürdürülebilir gelişmesi ile kırsal kesimdeki insanımızın refah düzeyinin yükseltilmesine ve ülkemizin kalkınmasına büyük katkılar sağlayan önemli bir yapıdadır. TKDK, Avrupa Birliği (AB) kriterlerine uygun tarımsal üretimin yaygınlaşmasında kritik bir rol üstlenerek Türkiye'nin birliğe üyelik sürecine katkı sunmaktadır. Kırsal dinamikleri hayata geçiren TKDK, bu alanda olumlu dönüşümün öncü aktörlerinden biri olmayı ve ülkemizin kırsal potansiyelini geliştirmeyi istikrarlı bir şekilde sürdürmektedir.

AVRUPA BİRLİK HİBELELERİ

Samsun Avrupa Birliği hibe programları çerçevesinde gerçekleştirilen projeler bakımından hem proje sayısı bakımından hem de hibe tutarı bakımından önemli bir paya sahiptir. 31.7.2017 tarihi itibariyle Türkiye'de 59 program başlığı altında toplam 3 Bin 484 hibe projesine 423 Milyon 885 Bin 506.88 Avro hibe verilmiştir. Samsun ili, 18 program başlığı altında toplam 138 adet hibe projesi hazırlayıp 15 Milyon 867 Bin 605 Avroluk hibe sözleşmelerine imza atmıştır.

